GIẢI PHÁP PHÁT TRIỂN Ý THỨC THỰC HIỆN ĐỀ ÁN "ĐƯA TIẾNG ANH THÀNH NGÔN NGỮ THỨ HAI TRONG TRƯỜNG HỌC GIAI ĐOẠN 2025-2035, TẦM NHÌN ĐẾN NĂM 2045" CỦA HỌC VIÊN TRƯỜNG SĨ QUAN LỤC QUÂN 1 HIỆN NAY

Nguyễn Ngọc Minh, Nguyễn Trung Thành, Nguyễn Hải Dương
Email: lopkinhte36b@gmail.com

Tóm tắt: *Trong bối cảnh hội nhập quốc tế sâu rộng và cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ tư, việc nâng cao năng lực ngoại ngữ, đặc biệt là tiếng Anh, đóng vai trò then chốt trong chiến lược phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao của đất nước và quân đội. Thực hiện Quyết định số 2371/QĐ-TTg ngày 27/10/2025 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Đề án "Đưa tiếng Anh thành ngôn ngữ thứ hai trong trường học giai đoạn 2025 - 2035, tầm nhìn đến năm 2045", các học viện, nhà trường quân đội nói chung và Trường Sĩ quan Lục quân 1 nói riêng đang đứng trước yêu cầu cấp thiết phải đổi mới toàn diện công tác giáo dục, đào tạo ngoại ngữ. Đối với học viên đào tạo sĩ quan cấp phân đội, việc phát triển ý thức tự giác, tích cực thực hiện chủ trương này không chỉ giúp nâng cao năng lực tiếp thu tri thức quân sự, khoa học công nghệ thế giới mà còn góp phần xây dựng đội ngũ cán bộ quân đội "vừa hồng, vừa chuyên", đáp ứng yêu cầu bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới.*

Từ khóa: *Ý thức thực hiện; Đề án tiếng Anh; ngôn ngữ thứ hai; học viên; Trường Sĩ quan Lục quân 1.*

FOSTERING THE AWARENESS OF IMPLEMENTING THE PROJECT "MAKING ENGLISH THE SECOND LANGUAGE IN SCHOOLS FOR THE PERIOD 2025 - 2035, WITH A VISION TO 2045" AMONG CADETS OF THE ARMY OFFICER TRAINING SCHOOL 1 TODAY

Abstract: *In the context of intensive international integration and the Fourth Industrial Revolution, improving foreign language proficiency, especially English, plays a pivotal role in the strategy for developing high-quality human resources for the country and the military. Implementing Decision No. 2371/QĐ-TTg dated October 27, 2025, by the Prime Minister approving the Project "Making English the second language in schools for the period 2025 - 2035, with a vision to 2045", military academies and schools in general, and Army Officer Training School 1 (Trường Sĩ quan Lục quân 1) in particular, are facing an urgent requirement to comprehensively innovate foreign language education and training. For sub-unit officer cadets, developing a conscious and active awareness of implementing this policy not only helps improve their capacity to absorb military knowledge and global science and technology, but also contributes to building a contingent of military cadres who are "both politically red and professionally proficient" to meet the requirements of protecting the Fatherland in the new situation.*

Keywords*: Awareness of implementation; English project; second language; cadets; Army Officer Training School 1.*

Nhận bài: 17/09/2026 Phản biện: 17/10/2026 Duyệt đăng: 20/10/2026

I. MỞ ĐẦU

Sinh thời, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã căn dặn cán bộ, chiến sĩ và thế hệ trẻ về tầm quan trọng đặc biệt của việc học tập ngoại ngữ nhằm vươn lên làm chủ tri thức nhân loại, phục vụ sự nghiệp cách mạng và hội nhập quốc tế. Ngày 27/10/2025, Thủ tướng Chính phủ đã ký Quyết định số 2371/QĐ-TTg phê duyệt Đề án "Đưa tiếng Anh thành ngôn ngữ thứ hai trong trường học giai đoạn 2025 - 2035, tầm nhìn đến năm 2045". Đây là chủ trương chiến lược có ý nghĩa quan trọng đối với hệ thống giáo dục quốc dân nói chung và các nhà trường quân đội nói riêng. Chủ trương này càng được khẳng định mạnh mẽ khi Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIV của Đảng chỉ rõ: "Nâng cao năng lực ngoại ngữ của học sinh, sinh viên, đưa tiếng Anh trở thành ngôn ngữ thứ hai trong trường học". Trường Sĩ quan Lục quân 1 có bề dày truyền thống lịch sử vẻ vang trong công tác giáo dục, đào tạo và nghiên cứu khoa học, đang tích cực quán triệt, triển khai nghiêm túc các nghị quyết của Đảng, Quân ủy Trung ương, Bộ Quốc phòng về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo trong quân đội. Đối với học viên đào tạo sĩ quan cấp phân đội trình độ đại học, ngoại ngữ nói chung và tiếng Anh nói riêng không chỉ là công cụ học tập tài liệu, nghiên cứu vũ khí trang bị kỹ thuật hiện đại, tiếp thu tri thức quân sự thế giới mà còn là tiêu chuẩn năng lực thiết yếu của người sĩ quan chỉ huy trong môi trường quân sự hiện đại. Tuy nhiên, việc chuyển hóa chủ trương lớn của Chính phủ và Bộ Quốc phòng thành ý thức tự giác, thái độ tích cực và hành động hành vi cụ thể của từng học viên trong học tập, rèn luyện tiếng Anh vẫn còn những khoảng cách nhất định do áp

lực chương trình đào tạo đặc thù quân sự, tâm lý ngại khó hoặc môi trường giao tiếp ngoại ngữ chưa thực sự đồng bộ. Do đó, việc nghiên cứu làm rõ thực trạng và đề xuất các giải pháp khoa học nhằm phát triển ý thức thực hiện Đề án đưa tiếng Anh thành ngôn ngữ thứ hai cho học viên Trường Sĩ quan Lục quân 1 hiện nay là vấn đề cấp thiết, mang ý nghĩa lý luận và thực tiễn sâu sắc.

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Thực trạng ý thức thực hiện Đề án đưa tiếng Anh thành ngôn ngữ thứ hai của học viên Trường Sĩ quan Lục quân 1 hiện nay

Những năm qua, Đảng uỷ, Ban Giám hiệu Trường Sĩ quan Lục quân 1 luôn quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo đổi mới nội dung, chương trình, phương pháp dạy và học ngoại ngữ theo hướng chuẩn hóa, hiện đại hóa. Hệ thống phòng học ngoại ngữ thông minh, học liệu số và các hoạt động câu lạc bộ tiếng Anh được đầu tư xây dựng, tạo môi trường thuận lợi cho học viên rèn luyện. Phần lớn học viên của nhà trường có bản lĩnh chính trị vững vàng, động cơ học tập, rèn luyện đúng đắn, nhận thức rõ vinh dự và trách nhiệm của người sĩ quan Lục quân tương lai. Đa số học viên đồng tình và ủng hộ chủ trương đưa tiếng Anh thành ngôn ngữ thứ hai, tích cực tham gia các phong trào thi đua học tập, nghiên cứu khoa học, sử dụng các ứng dụng học ngoại ngữ trực tuyến và tham gia các hoạt động ngoại khóa do nhà trường và các tiểu đoàn tổ chức.

Tuy nhiên, bên cạnh những kết quả đạt được, ý thức thực hiện Đề án của một bộ phận học viên vẫn còn những hạn chế cần khắc phục: Tính chủ động, tự giác trong tự học, tự rèn luyện ngoài giờ lên lớp chưa cao. Nhiều học viên còn chờ đợi sự đôn đốc của cán bộ đại đội, trung đội; chưa xây dựng được kế hoạch tự rèn luyện 4 kỹ năng nghe, nói, đọc, viết một cách bài bản, thường xuyên. Tâm lý e dè, thiếu tự tin trong giao tiếp bằng tiếng Anh. Do đặc thù môi trường học tập quân sự ít có cơ hội giao tiếp thực tế bằng ngoại ngữ, một số học viên gặp rào cản tâm lý sợ sai, phát âm chưa chuẩn, dẫn đến tình trạng ngại nói, ngại tương tác trong các giờ học thực hành. Sự phân hóa về năng lực và ý thức giữa các đối tượng học viên. Học viên tuyển sinh từ các vùng nông thôn, vùng sâu, vùng xa, vùng đồng bào dân tộc thiểu số gặp nhiều khó khăn hơn về nền tảng tiếng Anh ban đầu, đòi hỏi nỗ lực ý chí lớn hơn, nếu không có sự động viên, định hướng kịp thời dễ xuất hiện tâm lý chán nản, buông xuôi.

2.2. Yêu cầu phát triển ý thức thực hiện Đề án đưa tiếng Anh thành ngôn ngữ thứ hai cho học viên Trường Sĩ quan Lục quân 1

Ý thức thực hiện Đề án đưa tiếng Anh thành ngôn ngữ thứ hai của học viên Trường Sĩ quan Lục quân 1 là sự phản ánh tự giác của cá nhân học viên vào bộ não thông qua hệ thống tri thức, niềm tin, tình cảm và quyết tâm hành động nhằm quán triệt, thực hiện nghiêm túc Quyết định số 2371/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ và các chỉ thị, hướng dẫn của Bộ Quốc phòng về đổi mới dạy và học ngoại ngữ trong nhà trường quân đội. Ý thức này bao gồm sự hiểu biết sâu sắc về vai trò của tiếng Anh; thái độ trân trọng, cầu thị đối với việc học tập ngoại ngữ; và động cơ, hành vi tự giác rèn luyện bốn kỹ năng nghe, nói, đọc, viết trong học tập, sinh hoạt hằng ngày. Đối với học viên đào tạo sĩ quan cấp phân đội tại Trường Sĩ quan Lục quân 1, yêu cầu phát triển ý thức thực hiện Đề án được quy định bởi những yếu tố khách quan và chủ quan sau đây:

Thứ nhất, yêu cầu từ nhiệm vụ xây dựng Quân đội nhân dân Việt Nam tinh, gọn, mạnh, tiến lên hiện đại. Trong cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ tư và quá trình chuyển đổi số quân sự, nhiều loại vũ khí, trang bị kỹ thuật khí tài hiện đại, công nghệ cao được trang bị cho các đơn vị toàn quân. Tài liệu kỹ thuật, quy trình vận hành, tham số chiến - kỹ thuật của các trang thiết bị tiên tiến phần lớn sử dụng tiếng Anh hoặc yêu cầu năng lực tra cứu, đối chiếu tài liệu quốc tế. Định hướng chiến lược này đã được khẳng định rõ nét trong Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIV của Đảng: "tăng cường chất lượng dạy và học ngoại ngữ, từng bước đưa tiếng Anh trở thành ngôn ngữ thứ hai trong trường học. Đẩy mạnh hợp tác, hội nhập quốc tế sâu, rộng về giáo dục, đào tạo". Do đó, người sĩ quan chỉ huy cấp phân đội tương lai nếu không có năng lực tiếng Anh vững vàng sẽ gặp nhiều khó khăn trong việc làm chủ vũ khí trang bị kỹ thuật mới, hạn chế khả năng tự học, tự nghiên cứu và hoàn thành chức trách, nhiệm vụ được giao.

Thứ hai, yêu cầu cụ thể hóa các mục tiêu của Quyết định số 2371/QĐ-TTg trong môi trường giáo dục đại học quân sự. Theo Quyết định số 2371/QĐ-TTg, đối với giáo dục đại học, mục tiêu đặt ra là: "Phát triển môi trường sử dụng tiếng Anh hiệu quả trong giảng dạy các học phần, mô đun, tín chỉ trong chương trình đào tạo; trong đào tạo và bồi dưỡng đội ngũ giáo viên, giảng viên. Phát triển giáo dục đại học thành trụ cột dẫn dắt

quốc gia trong hệ sinh thái tiếng Anh với năng lực hội nhập sâu rộng, chuyển giao tri thức và đổi mới sáng tạo bằng tiếng Anh". Đối với Trường Sĩ quan Lục quân 1, học viên đại học quân sự không chỉ tiếp thu kiến thức chuyên ngành quân sự bằng tiếng Việt mà còn phải từng bước xây dựng môi trường giao tiếp, học tập, tiếp cận tài liệu chuyên khảo quân sự quốc tế, đòi hỏi ý thức tự giác vượt bậc trong rèn luyện ngoại ngữ theo đúng lộ trình từ Mức độ 1 đến Mức độ 3 của Đề án.

Thứ ba, yêu cầu khắc phục những hạn chế, rào cản tâm lý trong học tập ngoại ngữ của học viên. Thực tiễn quá trình học tập tại nhà trường cho thấy, một bộ phận học viên vẫn coi ngoại ngữ là môn học điều kiện để hoàn thành chương trình thay vì xem đây là công cụ sinh tồn nghề nghiệp. Áp lực từ chương trình đào tạo quân sự chính quy, thời gian huấn luyện thao trường bận rộn, cùng với thói quen học tập thụ động, nặng về ngữ pháp, nhẹ về phản xạ giao tiếp nghe - nói đã ảnh hưởng trực tiếp đến chất lượng học tập tiếng Anh. Vì vậy, việc phát triển ý thức tự giác, biến quá trình học tập thành nhu cầu tự thân của mỗi học viên là chìa khóa quyết định thành công của Đề án.

2.3. Một số giải pháp phát triển ý thức thực hiện Đề án "Đưa tiếng Anh thành ngôn ngữ thứ hai trong trường học giai đoạn 2025 - 2035, tầm nhìn đến năm 2045" của học viên Trường Sĩ quan Lục quân 1 hiện nay

Một là, tăng cường công tác giáo dục chính trị, định hướng tư tưởng, nâng cao nhận thức sâu sắc cho học viên về vai trò chiến lược của tiếng Anh trong tình hình mới. Cấp ủy, chỉ huy các cấp, trực tiếp là các cơ quan quản lý học viên, Khoa Ngoại ngữ và Liên chi đoàn các tiểu đoàn cần đẩy mạnh công tác tuyên truyền, giáo dục sâu rộng nhằm quán triệt nghiêm túc quan điểm của Đảng, Nhà nước và Quân ủy Trung ương về đổi mới giáo dục, đào tạo và hội nhập quốc tế. Cần làm cho mọi học viên nhận thức sâu sắc rằng: Học tập tiếng Anh không chỉ để đạt chứng chỉ hay hoàn thành chỉ tiêu đào tạo mà là yêu cầu cấp thiết để làm chủ vũ khí trang bị kỹ thuật công nghệ cao, thực hiện thắng lợi nhiệm vụ xây dựng quân đội "tinh, gọn, mạnh, tiến lên hiện đại". Việc giáo dục cần đổi mới hình thức sinh hoạt chính trị, tọa đàm, diễn đàn thanh niên với chủ đề "Thanh niên Lục quân 1 tiên phong trong hội nhập quốc tế và chuyển đổi số" nhằm khơi dậy khát vọng cống hiến, tinh thần tự học, tự rèn của học viên.

Hai là, khai thác và tích hợp hiệu quả nội dung tiếng Anh vào chương trình đào tạo chuyên ngành quân sự, xây dựng môi trường sinh thái ngoại ngữ trong nhà trường. Thực hiện nghiêm túc định hướng tại Quyết định số 2371/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ về việc "phát triển môi trường sử dụng tiếng Anh hiệu quả trong giảng dạy các học phần, mô đun, tín chỉ trong chương trình đào tạo; trong đào tạo và bồi dưỡng đội ngũ giáo viên, giảng viên", Trường Sĩ quan Lục quân 1 cần chủ động đưa tiếng Anh gắn kết sâu sắc với đặc thù huấn luyện quân sự. Theo đó, các khoa giáo viên cần nghiên cứu, lựa chọn và lồng ghép hệ thống thuật ngữ quân sự tiếng Anh, tài liệu tham khảo nước ngoài vào các bài giảng chiến thuật, bắn súng, điều lệnh, cũng như các nội dung công tác đảng, công tác chính trị một cách khoa học, logic. Song song với đó, nhà trường phải tập trung xây dựng hệ sinh thái tiếng Anh đồng bộ trong doanh trại thông qua việc số hóa các bảng chỉ dẫn, khẩu hiệu hành động, bản tin nội bộ song ngữ Anh - Việt tại các tiểu đoàn. Việc duy trì nền nếp, nâng cao chất lượng hoạt động của các Câu lạc bộ tiếng Anh, các góc học tập ngoại ngữ sẽ tạo không gian thực hành trực quan, sinh động. Đồng thời, cấp ủy, chỉ huy các đơn vị cần khích lệ học viên chủ động tìm đọc sách, báo, tài liệu quân sự nước ngoài và viết bài thu hoạch khoa học bằng tiếng Anh, biến quá trình học tập thành nhu cầu tự thân, giúp học viên không ngừng củng cố tri thức, làm chủ vũ khí trang bị kỹ thuật khí tài mới, đáp ứng vững chắc yêu cầu xây dựng quân đội trong tình hình mới.

Ba là, đổi mới phương pháp dạy học, kiểm tra, đánh giá và đẩy mạnh ứng dụng trí tuệ nhân tạo (AI), công nghệ số trong học tập tiếng Anh cho học viên. Nhằm cụ thể hóa các mục tiêu chiến lược của Đề án về đổi mới toàn diện phương pháp giáo dục ngoại ngữ, Khoa Ngoại ngữ cần phối hợp chặt chẽ với các đơn vị quản lý học viên để đổi mới căn bản quy trình giảng dạy theo hướng phát triển toàn diện cả 4 kỹ năng (nghe, nói, đọc, viết), trong đó đặc biệt chú trọng đột phá vào kỹ năng nghe và nói, tăng cường tính tương tác thực tế trong môi trường quân sự. Quá trình tổ chức dạy học phải tận dụng tối đa các nền tảng học tập số, ứng dụng trí tuệ nhân tạo (AI) có khả năng phân tích trình độ, nhu cầu cá nhân hóa để hỗ trợ học viên luyện phát âm chuẩn xác, rèn luyện phản xạ giao tiếp ngoại ngữ linh hoạt ngoài giờ lên lớp. Bên cạnh đó, công tác thi, kiểm tra, đánh giá phải được đổi mới đồng bộ theo chuẩn đầu ra năng lực ngoại ngữ gắn liền với thực tiễn chiến đấu và công tác của sĩ quan cấp phân đội. Hệ thống đánh giá cần thiết kế đa dạng, linh hoạt, tạo động lực thi đua

học tập thực chất, khắc phục triệt để bệnh thành tích, qua đó giúp học viên tự đánh giá chính xác năng lực bản thân, chủ động khắc phục điểm yếu và nâng cao chất lượng rèn luyện ngoại ngữ toàn diện.

Bốn là, phát huy vai trò nêu gương của đội ngũ cán bộ quản lý, giảng viên và đẩy mạnh phong trào thi đua học tập ngoại ngữ trong toàn trường. Thực tiễn công tác giáo dục, đào tạo trong quân đội luôn khẳng định phương pháp nêu gương có sức lan tỏa và tác động sâu sắc nhất đến nhận thức, hành động của người học. Đội ngũ cán bộ quản lý đại đội, trung đội, giảng viên các bộ môn phải thực sự là tấm gương sáng về tinh thần tự học, tự nâng cao trình độ ngoại ngữ, luôn sẵn sàng đồng hành, hướng dẫn và truyền cảm hứng cho học viên trong mọi hoạt động. Các tổ chức đoàn thể trong nhà trường cần chủ động phát động và duy trì hiệu quả các phong trào thi đua sôi nổi, thiết thực tại các đại đội học viên như mô hình "Giờ học tiếng Anh tự giác", "Đôi bạn cùng tiến trong học tập ngoại ngữ", hay "Mỗi tuần một chủ đề hội thoại tiếng Anh". Cùng với đó, cấp ủy, chỉ huy các cấp phải thường xuyên quan tâm, kịp thời biểu dương, khen thưởng các tập thể, cá nhân có mô hình hay, cách làm sáng tạo và sự tiến bộ vượt bậc trong học tập tiếng Anh. Việc làm này không chỉ tạo khí thế thi đua sôi nổi mà còn góp phần nhân rộng các điển hình tiên tiến, tạo sức lan tỏa mạnh mẽ trong toàn trường, thúc đẩy phong trào học tập ngoại ngữ phát triển chiều sâu, thực chất.

Năm là, xây dựng môi trường sư phạm dân chủ, kỷ luật, kết hợp chặt chẽ giữa nhà trường, đơn vị và gia đình trong quản lý, động viên học viên. Xây dựng môi trường sư phạm văn hóa, dân chủ đi đôi với giữ nghiêm kỷ luật quân đội là điều kiện tiên quyết để học viên yên tâm học tập, rèn luyện ngoại ngữ. Nhà trường và các tiểu đoàn cần tạo lập không gian sinh hoạt cởi mở, loại bỏ hoàn toàn tâm lý e dè, sợ sai của học viên trong thực hành giao tiếp tiếng Anh, đồng thời phát huy tối đa vai trò tự quản của các tổ chức quần chúng như Đoàn Thanh niên, Hội đồng quân nhân trong tổ chức các hoạt động ngoại khóa, giao lưu học thuật. Đặc biệt, cần thực hiện nghiêm túc sự phối hợp chặt chẽ giữa nhà trường, đơn vị quản lý và gia đình học viên trong nắm bắt tư tưởng, động viên, tạo điều kiện thuận lợi để học viên khắc phục mọi khó khăn về điều kiện ban đầu. Sự đồng hành, quan tâm sát sao từ hậu phương và đơn vị sẽ là điểm tựa vững chắc giúp học viên duy trì nền nếp tự học, tự rèn luyện ngoại ngữ bền bỉ, kiên trì trong suốt quá trình học tập tại trường, hoàn thành xuất sắc mục tiêu đào tạo sĩ quan cấp phân đội đáp ứng yêu cầu hội nhập quốc tế sâu rộng.

III. KẾT LUẬN

Phát triển ý thức thực hiện Đề án "Đưa tiếng Anh thành ngôn ngữ thứ hai trong trường học giai đoạn 2025 - 2035, tầm nhìn đến năm 2045" của học viên Trường Sĩ quan Lục quân 1 là một quá trình lâu dài, đòi hỏi sự vào cuộc đồng bộ, quyết liệt của cấp ủy, chỉ huy các cấp và sự nỗ lực tự giác của mỗi học viên. Với các giải pháp toàn diện từ giáo dục nhận thức, đổi mới phương pháp dạy học, ứng dụng công nghệ số, xây dựng môi trường sinh thái ngoại ngữ đến phát huy vai trò nêu gương và phong trào thi đua, nhà trường sẽ tiếp tục nâng cao chất lượng đào tạo đội ngũ sĩ quan cấp phân đội có bản lĩnh chính trị vững vàng, năng lực chuyên môn giỏi và năng lực ngoại ngữ đáp ứng yêu cầu xây dựng Quân đội nhân dân Việt Nam cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại trong giai đoạn mới.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

Đảng Cộng sản Việt Nam (2026), Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIV, tập I, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, tr. 101.

Đảng Cộng sản Việt Nam (2026), Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIV, tập II, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, tr. 273.

Thủ tướng Chính phủ (2025), Quyết định số 2371/QĐ-TTg ngày 27/10/2025 phê duyệt Đề án "Đưa tiếng Anh thành ngôn ngữ thứ hai trong trường học giai đoạn 2025 - 2035, tầm nhìn đến năm 2045", Hà Nội, tr. 3.